

Dosarul nr. 1ra-190/2020
(nr. 1ra-1874/2019)

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Dumitru Mardari, Nicolae Craiu,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul Procuraturii de circumscripție Cahul Dumitru Calendari și de către părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 iunie 2019, în cauza penală, în privința lui

*Cojan Constantin XXXXX, născut la
XXXXX, originar și locuitor al XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 31.01.2015 până la 29.09.2017;

Instanța de apel de la 04.04.2018 până la 18.06.2019;

Instanța de recurs de la 09.08.2019 până la 28.01.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul central din 29 septembrie 2017, Constantin Cojan a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

Constantin Cojan a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

De asemenea, au fost recalificate acțiunile lui Constantin Cojan din infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (4) Cod penal în cea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat, fiindu-i stabilită pedeapsă cu închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat pedeapsa aplicată lui Constantin Cojan, fiindu-i stabilită o perioadă de probațiune de 3 ani. Iar, în

conformitate cu art. 88 Cod penal, s-a hotărât de a include în termenul pedepsei lui Constantin Cojan termenul reținerii și arestării preventive de la data 20 decembrie 2014 până la 16 ianuarie 2015 și din 22 ianuarie 2015 până la 09 aprilie 2017.

Acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi a fost admisă în principiu, cu încasarea de la Constantin Cojan în beneficiul părții vătămate Dumitru Iarovoi suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi în partea prejudiciului material și moral, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Constantin Cojan de către organul de urmărire penală este învinuit în aceea că la 05.10.2014, aproximativ la ora 04:00, în comun acord și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, aflându-se pe bd. Victoriei din or. Cahul, aflându-se în locul public, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o lipsă de respect față de societate cu obrăznicie deosebită, au aplicat lovituri cu mâinile și picioarele pe diferite părți ale corpului lui Dumitru Iarovoi și lui Denis Budac, pricinuindu-i leziuni corporale. Lui Dumitru Iarovoi i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 398/D din 15.10.2014, excoriații și echimoze pe cap și față, excoriații în regiunea cotului drept și genunchiului drept care au fost produse la acțiuni traumatice a unui(or) obiect(e) contondent(e) dur(e), se califică medico-legal ca vătămare corporală neînsemnată.

Acțiunile lui Constantin Cojan fiind încadrate în prevederile art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi „*huliganism, adică acțiunile intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșită de două sau mai multe persoane*”.

Tot, el, continuând acțiunile sale criminale, la 05.10.2014, aproximativ la ora 04:00, în comun acord și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, aflându-se pe bd. Victoriei din or. Cahul, cu scopul cauzării leziunilor corporale, intenționat, i-au aplicat lui Denis Budac lovituri cu picioarele și mâinile, pe diferite părți ale corpului, provocându-i astfel, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 2642/D din 15.10.2014, fractura mandibulei la nivelul unghiului mandibular pe dreapta, plagă pe cap, echimoză și excoriații pe față, care au fost produse prin acțiune traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, au condiționat dereglarea sănătății de lungă durată și în conformitate cu acest criteriu, în comun, se califică ca vătămare medie.

Aceste fapte comise de către inculpatul Constantin Cojan au fost încadrate în prevederile art. 152 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, conform indicilor calificativi *„vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de o dereglare îndelungată a sănătății, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu deosebită cruzime”*.

Tot, el, continuând acțiunile sale criminale, la 05.10.2014, aproximativ la ora 04:00, în comun acord și prin înțelegere prealabilă cu alte persoane, aflându-se pe bd. Victoriei din or. Cahul, urmărind scopul de a sustragere bunurile altei persoane, în mod deschis au sustras de la Dumitru Iarovoi bani în suma de 460 lei, telefonul mobil de model „Lenovo S 650” la prețul de 4 500 lei; în total bani în sumă de 4 960 lei, de la Budac Denis, bani în suma de 21 000 lei, 1 000 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a R.M. constituia un Euro 18,57 lei, adică suma de 18 570 lei, telefonul mobil de model „Iphone 5” la prețul de 10 000 lei, iar în total 49 570 lei. Prin acțiunile sale infracționale Constantin Cojan a sustras deschis de la părțile vătămăte Denis Budac și Dumitru Iarovoi bunuri materiale și mijloace bănești în suma de 54 530 lei - săvârșite în proporții mari.

Acțiunile lui Cojan Constantin fiind încadrate în prevederile art. 187 alin. (4) Cod penal, conform indicilor calificativi *„jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, săvârșite în proporții mari”*.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea sentinței instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Constantin Cojan să fie recunoscut vinovat de săvârșirea faptelor imputate, iar în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, cu închisoarea de 7 ani și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și cu amendă în mărime de 500 unități convenționale. Totodată, să fie încasat de la Constantin Cojan în beneficiul lui Denis Budac - prejudiciul material în sumă de 49 570 lei și prejudiciul moral în sumă de 100 000 lei, iar în beneficiul lui Dumitru Iarovoi - prejudiciul moral în sumă de 50 000 lei.

În motivarea cererii de apel procurorul a indicat că, instanța a dat o apreciere eronată probelor administrate în respectiva cauză penală, or, ansamblul de probe demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului în cele incriminate prin rechizitoriu.

De asemenea, apelantul a susținut că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului urmează să ia în calcul faptul că, inculpatul nu recunoaște vina de

săvârșirea faptelor imputate, nu există circumstanțe atenuante din care considerente urmează a fi stabilită pedeapsa privativă de libertate.

3.1. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe au declarat apel părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi prin care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 287 alin. (2) Cod penal și art. 152 alin. (2) Cod penal, cu stabilirea pedepsei penale mai aspre conform sancțiunilor articolelor respective și cu admiterea integrală a acțiunii civile depuse.

La fel ca și procurorul apelanții au indicat că, vinovăția inculpatului în cele imputate de către organul de urmărire penală a fost demonstrată pe deplin de probe administrate în respectiva cauză penală.

În partea ce ține de acțiunea civilă depusă de către părțile vătămate, aceștia au indicat că, această a fost una întemeiată și urma a fi admisă în partea ce ține de partea vătămată Denis Budac - integral, suma prejudiciului material fiind de 49 570 lei și prejudiciului moral 100 000 lei, iar în privința părții vătămate Dumitru Iarovoi - parțial numai în partea prejudiciului moral de 50 000 lei, deoarece prejudiciul material în suma de 4 960 lei cauzat părții vătămate Dumitru Iarovoi a fost restituit benevol de către inculpat. Totodată, din contul inculpatului Constantin Cojan în beneficiul părților vătămate, de către instanța de judecată urmau a fi încasate și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 13 650 lei.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 iunie 2019, apelurile declarate de către procuror și părțile vătămate Dumitru Iarovoi și Denis Budac au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a determinat circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că materialele dosarului nu demonstrează săvârșirea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi „*huliganism, adică acțiunile intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, săvârșită de două sau mai multe persoane*”.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, nu au fost prezentate probe ce ar demonstra săvârșirea de către acesta a faptelor date, ba mai mult, niciuna din părțile vătămate nu indică că Constantin Cojan a participat la săvârșirea infracțiunii date, și nu invocă ce acțiuni ar fi comis direct acesta. Iar, inculpatul neagă săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, iar din declarațiile martorilor și a părților vătămate nu rezultă că inculpatul ar fi aplicat careva lovituri în față discotecii lui Denis Budac și Dumitru Iarovoi.

Instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a conchis că probele anexate la dosar sunt insuficiente de a recunoaște faptul că, vinovăția inculpatului Constantin Cojan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost dovedită. Probele prezentate de procuror într-adevăr confirmă faptul că, Constantin Cojan a aplicat lovituri lui Denis Budac și Dumitru Iarovoi, însă acest incident nu a avut loc în fața clubului de noapte Insomnia care se află pe bd. Victoriei, mun. Cahul, dar conform procesului-verbal de ridicare a înregistrărilor video, declarațiilor date de către părțile vătămate se constată faptul că incidentul a avut loc pe str. M. Eminescu.

Mai mult decât atât, aceste circumstanțe nu sunt negate nici de Constantin Cojan, care a declarat că a aplicat lovituri părților vătămate, însă nu în fața clubului de noapte Insomnia, dar la intersecția str. M. Eminescu, ultimul nu a participat la acțiunile care au avut loc în fața discotecii „Insomniei”, deoarece el nu se afla la acel moment în clubul de noapte menționat. Într-adevăr, partea vătămată Denis Budac a comunicat că a fost maltratat de mai multe persoane în fața clubului de noapte Insomnia și în mulțimea care era acolo nu l-a văzut pe Constantin Cojan.

De asemenea, partea vătămată Dumitru Iarovoi a comunicat că, a văzut cum pe Denis Budac în fața clubului de noapte Insomnia îl băteau mai multe persoane, iar pe Constantin Cojan nu l-a văzut între acele persoane, Denis Budac a căzut jos, s-a apropiat de el cu intenția de a-l lua pe acesta din mulțime, însă în rezultat a primit și el câteva lovituri, apoi niște persoane necunoscute i-au spus să își ia prietenul și să plece de la club. Dumitru Iarovoi l-a luat pe Denis Budac, ultimul s-a dus pe o altă stradă și s-au așezat pe niște scări, iar Iarovoi Dumitru s-a dus să caute un taxi. Denis Budac indicând că, după incidentul din fața clubului de noapte, el cât Dumitru Iarovoi căuta mașină, s-a așezat pe marginea drumului, după colț, la vreo 50 m de localul indicat, și cât Dumitru a lipsit, de el s-a apropiat L. Neagu și C. Cojan, care i-au aplicat lovituri și când Dumitru a venit au început să-l bată și pe acesta (Vol. II, f.d.200-204; Vol. III, f.d.52-53).

Totodată, instanța de apel a menționat că din declarațiile părților vătămate rezultă direct că Constantin Cojan nu a participat la conflictul din fața clubului de noapte Insomnia, ci la cel de-al doilea care s-a petrecut pe str. M. Eminescu, fapt ce reiese din înregistrarea video. Deci, toate acestea denotă netemeinicia argumentelor procurorului, precum că săvârșirea de către Constantin Cojan a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, ar fi demonstrată și prin declarațiile părților vătămate, martorilor, inclusiv înregistrarea video, cele notate supra demonstrează însă contrariul.

Astfel, concluzia primei instanțe privind achitarea lui Constantin Cojan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a apreciat-o drept una întemeiată, or, au fost luate în considerație de instanța de fond, probele administrate pe dosar fiind apreciate corect, fapt ce a dus la achitarea acestuia așa cum, se confirmă pe deplin nevinovăția acestuia în săvârșirea faptelor imputate. Toate acestea demonstrând netemeinicia apelului depus de procuror și cel înaintat în interesele părților vătămate.

Cu referire la achitarea inculpatului de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, conform indicilor calificativi *„vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de o dereglare îndelungată a sănătății, săvârșită de două sau mai multe persoane, cu deosebită cruzime”*. Instanța de apel a ajuns la concluzia că, atât timp, cât nu există probe ce arată direct la faptul că anume Constantin Cojan a aplicat lovitura, care a dus la fractura mandibulei la nivelul unghiului mandibular pe dreapta, acestuia nu îi poate fi imputată acesta faptă.

Astfel, corect prima instanță a conchis că, vinovăția inculpatului nu a fost confirmată prin probe pertinente și concludente, iar sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, dubiile în probarea învinuirii urmând a fi interpretate în favoarea inculpatului. Cu atât mai mult că, din înregistrările video s-a constatat că, loviturile i-au fost aplicate lui Denis Budac de două persoane. La art. 99 Cod de procedură penală, fiind stipulat că *„(1) în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză. (2) Probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță”*. Astfel, este de menționat faptul că din probele anexate la dosar, care au fost cercetate în instanța de fond și suplimentar în instanța de apel nu rezultă că acțiunile inculpatului ar fi fost îndreptate spre săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e), f) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal. Cele menționate denotă netemeinicia argumentului acuzării, părților vătămate și a avocatului acestora, precum că materialele dosarului demonstrează că la caz, a fost probată săvârșirea de către Cojan Constantin și a infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e), f) și art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Cu referire la recalificarea acțiunilor lui Constantin Cojan din infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (4) Cod penal în cea prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, instanța de apel a subliniat că, la momentul examinării cauzei

cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2017, era de 5 600 lei, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1233 din 09 noiembrie 2016, publicată la 11.11.2016 în Monitorul Oficial, 20 de salarii medii lunare din cuantumul salariului mediu lunar pe economie fiind de 112 000 lei, iar suma prejudiciului incriminat în rechizitoriu este de 54 530 lei, care constituie proporții considerabile.

Astfel, corect instanța de fond a conchis necesitatea recalificării faptei lui Constantin Cojan în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal „*jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”. Potrivit art. 10 Cod penal „(1) *Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale*”. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, corect instanța de fond a apreciat critic declarațiile părții vătămate Denis Budac, precum că la 04 octombrie 2014 a venit în orașul Cahul pe la ora 21:00 seara și el împreună cu partea vătămată Dumitru Iarovoi au decis să facă o plimbare prin oraș, iar pe una din străzile centrale ale orașului Cahul au intrat într-un cazinou, de unde au câștigat în jur de 11 000 lei. În speță, nu a fost confirmat prin probe câștigul dat, iar cele declarate de partea vătămată în acest sens sunt doar declarative, martorul Irina Dutcă (Gubceac) în cursul examinării cauzei tot nu a confirmat cele menționate de inculpat (Vol. II, f.d.208-209; Vol. III, f.d.74), deci acuzatorul de stat nu a probat faptul câștigării sumei de 11 000 lei și că inculpatul Constantin Cojan a sustras suma dată.

Mai mult ca atât, și la stabilirea și individualizarea pedepsei pentru inculpatului Constantin Cojan, prima instanță nu a comis abateri de la criteriile de individualizare a pedepsei. Chiar dacă procurorul și părțile vătămate invocă faptul că ar fi fost stabilită o pedeapsă prea blândă inculpatului, este de menționat faptul că prima instanță la emiterea sentinței corect a stabilit pedeapsa inculpatului, fiind respectate în acest sens și prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal. Instanța de apel a indicat că, prima instanță stabilindu-i inculpatului Constantin Cojan pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani, fără aplicarea pedepsei complementară sub formă de amendă, a luat în considerație situația familială, că are la întreținere doi copii minori, nu este angajat în câmpul muncii și pe parcursul

examinării cauzei s-a constatat că suferă de o boală incurabilă, aplicarea amenzii nu ar duce la reeducarea inculpatului, și corect în baza art. 90 Cod penal, fiindu-i stabilită o perioadă de probațiune de 3 ani.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, just prima instanță a conchis aplicabilitatea la caz a prevederilor art. 90 Cod penal, concluzie îndreptată spre restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și de alte persoane, pedeapsă care se manifestă a fi corectă, echitabilă și legală, ținându-se cont și de prevederile art. 61 Cod penal. Așa cum, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă nu numai în condițiile izolării lui de societate, cu executarea pedepsei în conformitate cu art. 72 Cod penal într-un penitenciar de tip semiînchis și nu numai cu aplicarea pedepsei complementare, cum se invocă în cererile de apel depuse.

Cu referire la argumentele invocate în cererile de apel depuse, referitor la necesitatea admiterii integrale a acțiunii civile depuse de părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond corect a stabilit necesitatea admiterii în principiu, cu încasarea de la Constantin Cojan în beneficiul părții vătămate Dumitru Iarovoi suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi în partea prejudiciului material și moral, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă, în urma adresării cu acțiune civilă potrivit dispozițiilor generale.

Astfel, instanța de fond punând accent pe prevederile art. 219-220 Cod de procedură penală, art. 1398 și art. 1422 Cod civil, în vigoare la momentul examinării cauzei, cât și ținând cont de materialele dosarului, just a conchis necesitatea încasării de la Constantin Cojan în beneficiul lui Dumitru Iarovoi prejudiciul moral în mărime de 5 000 lei. În rest, acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate, corect a fost admisă în principiu, din motiv că în rechizitoriu se indică că infracțiunea a fost comisă de către Constantin Cojan în comun acord cu alte persoane. Toate acestea corect au dus la faptul concluzionării de către prima instanță, că nu poate fi soluționată acțiunea civilă în cadrul cauzei penale, deoarece nu se poate de individualizat la moment cuantumului prejudiciului cauzat de fiecare din părți, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă, prin adresarea cu acțiune civilă potrivit dispozițiilor generale. Deci, soluția dată just fiind motivată de prima instanță, iar prin înaintarea apelului părțile vătămate s-au limitat doar la indicarea necesității admiterii integrale a acțiunii civile, fără a fi motivată soluția, argumente, care de către instanța de apel sunt tratate doar ca o

nemulțumire cu soluția primei instanțe, care a pus accent inclusiv și pe prevederile art. 219 Cod de procedură penală.

5. Împotriva deciziei declară recurs ordinar procurorul în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, procurorul indică că, instanța de apel a pronunțat o decizie contradictorie și nemotivată care nu poate fi menținută de către instanța de recurs.

Totodată, recurentul susține că, instanțele de fond omit să descrie fapta constatată pe capătul de învinuire de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal.

De asemenea, procurorul atrage atenția asupra faptului că, instanțele de fond în partea dispozitivă indică în contradictoriu că acțiunea civilă se admite în principiu și dispune încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar restul acțiunii civile se admite în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța civilă.

5.1. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel declară recurs ordinar părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță într-un alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, recurenții remarcă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, indicând că cumulul de probe demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului în cele imputate.

De asemenea, recurenții, consideră că instanța de apel nefondat a stabilit o pedeapsă prea blândă pentru inculpat.

6. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează asupra admitterii acestora din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel și anume:

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, nu au fost respectate de instanța de apel la judecarea apelurilor declarate de către procuror și părțile vătămate, pentru care motiv, în baza temeiului invocat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În pofida acestor prescripții legale, instanța de apel menține sentința în cauză fără a interveni, însă omite să ia în calcul faptul că instanța de fond recalifică acțiunile inculpatului de la alin. (4) la alin. (2) al art. 187 Cod penal, însă nu stabilește fapta, doar o transcrie din rechizitoriu.

Așadar, instanța de apel fiind o continuare a examinării fondului, urma să repara eroarea comisă de către prima instanță, însă nici la etapa apelului, instanța de apel în partea descriptivă nu a constatat și descris faptele criminale, considerate ca fiind dovedite, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii acestora, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) Cod penal.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit susține că, conform art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit

inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

În aceeași ordine de idei, decizia atacată prezintă și deficiențe sub aspectul motivării, deoarece instanța nepronunându-se sau pronunându-se superficial asupra motivelor invocate în apeluri, a făcut o motivare haotică, fără o argumentare concretă.

Astfel, în latura civilă instanța de fond dispune „*Se admite în principiu acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi.*

Se încasează de la Constantin Cojan în beneficiul părții vătămate Dumitru Iarovoi suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi în partea prejudiciului material și moral, de a o admite în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă, adresându-se cu acțiunea civilă potrivit dispozițiilor generale”.

Așadar, instanța de fond contradictoriu pe de o parte admite acțiunea civilă înaintată de către părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi în principiu și dispune încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate Dumitru Iarovoi a prejudiciului moral, iar ulterior dispune admiterea în principiu a aceiași acțiunii civile în partea prejudiciului material și moral urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

Instanța de apel menține sentința contradictorie în cauză și fără a da un răspuns clar și întemeiat alegațiilor părților vătămate, respinge cererile de apel declarate de către părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi, or, instanța este obligată să dea răspuns la toate argumentele părților, fapt ce demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen v. Finlandei* § 37(2003), *Kuznetsov și alții v. Rusiei* § 85. (2007)).

Este de menționat faptul că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în

termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În consecință, instanța de apel a pronunțat o hotărâre contradictorie și nemotivată, contrară prevederilor art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului, or, jurisprudența CtEDO indică faptul că, „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.”(cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

Situația descrisă mai sus, nu poate fi corectată în instanța de recurs, deoarece instanța de apel nu a soluționat fondul cauzei. Eroarea comisă nu oferă posibilitatea instanței de recurs de a concluziona asupra corectitudinii aprecierii probelor și încadrării juridice a acțiunilor inculpatului de către instanță, or, conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

În atare circumstanțe se consideră că, instanța de apel a comis erori de drept prin încălcarea prevederilor art. 100, 101, 394, 414-419 Cod de procedură penală, iar aceste abateri se cuprind în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, totodată să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei ținând cont de motivele expuse în pct. 6 al prezentei decizii, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

Rezumând cele menționate, încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul penal lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursurile ordinare declarate de către procurorul Procuraturii de circumscripție Cahul Dumitru Calendari și de către părțile vătămate Denis Budac și Dumitru Iarovoi, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 18 iunie 2019, în cauza penală în privința inculpatului *Cojan Constantin XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac, pronunțată integral la *27 februarie 2020*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu